

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Conso||lacione Ivsto-|||rvm

Hillesheim, Ludwig

Coloniae, 1572

VD16 H 3678

De De fauore & tutela erga bonos, vindicta contra improbos, ad superioru[m] ampliore[m] co[n]firmatione[m] alia exe[m]pla adducta. Cap. IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60369)

De Dei favore & tutela erga bonos, vindicta contra improbos, ad superiorum ampliorem confirmationem alia exempla.

CAPVT IIII.

A Diungamus autem ad hæc sortes regum Saul, & Davidis. Illus, quamdiu auctoritatem, voluntatemq; diuinam est secutus, affluens omni genere bonorum fuit fortuna, sed desciiuit à Deo, sequè fœlicitate exiit ac regno. Co-
1. Reg. 13 et 16. natus est quidem, defluentes atque agras imperij partes tueri, verùm omnia consilia atque auxilia infirma erant, cum ea dei fauor destituisset. Itaq; ille à Deo reiectus, infœlix prorsus, et si regno sublimis erat: nō enim ampliùs spiritu diuino, eius regebatur natura, scelerum furia & appropinquātis mali metus, sensum eius omnem occupauerant, eiq; grauius, quàm
1. Reg. 20. vllus tortor posset, supplicium intentabat. Interea David desertis locis oberrabat, & speluncis

speluncis salutem suam tuebatur, exulet
 rerum omnium egenus. Eum Deus omni-
 bus anteposuerat, & regno destinauerat:
 antea tamen, quam illud consequeretur,
 penè obrutus est immensa vi malorum.
 Sed sempiterna Dei voluntas, confecto ad-
 uersario, regem eum fecit, ac potestatem
 diuinam, quæ religionem etiam in cœlū
 attollit, illustri exemplo, ceu lumine præ-
 lato, in omnium hominum conspectu de-
 fixit. Idem, atque etiam amplior Salo. 3. Reg. 3.
 monis filij eius splendor fuit, verum is, post
 tot sapientia diuina monimenta, singula-
 ri amentia & impietatis furore abreptus,
 malorum satum & exitum habuit. Imit-
 tatus est non primam patris virtutem, sed
 extremam vitiositatem filius Roboam, ac
 superauit etiã, sed à sublimi deiectus, exci-
 dit maxima regni parte, iusta dei offensa,
 scelere grauisimo suo, cuius ille infœlici
 populo autor fuit. Secuti posterius eandem
 eius impietatem eadem fortuna sunt, sed
 nemo malus, quantumuis magnus, fœlix,
 fin ula

simulachrum tantum quoddam, ceu va-
 por in sublime, ingenti attollitur aura. sta-
 tim ut Dei spiritus eum vindicta afflaue-
 rit igni, deprimatur, & euanescit. Quis au-
 tem Achab regis? quis Iesabela meliorem,
 quam quae Helia fuit fortunam esse existi-
 mat? quanquam hic arumnosa vitam ageret,
 ac propter innocentiam & religionem,
 mandato impiae reginae deposceretur ad
 necem: exitus enim utrorumque hanc litteram
 diremit, qui impijs propter maleficiorum
 magnitudinem horrendus, sancto autem
 viro in caelum euecto, admirandus & illu-
 stris fuit. Eadem ac penes diuina Hele-
 sei propheta ratio est. Ad eum capiendum
 Syria rex exercitum miserat. Oppido er-
 go undique obfesso, cum sancti viri mini-
 ster praemetu exclamasset, & plane debi-
 litato animo esset, Helisaeus, ut timorem om-
 nem deponeret, iussit, ac Deum orauit, ut
 eadem quae ipse minister quoque videret.
 Vidit ergo montem, equitibus & curribus
 igneis plenum. Eo uti firmissimo praesidio
 sancti si-

Esaia 63.

4. Reg. 6.

sanctissimi viri salus diuinitus defendebatur *Psalm. 33.*
 tur, vt verum illud sit, Castra figere
 angelum Domini, circum eos qui ipsum
 timent. Hoc ipsum prestans, ac singularis
 Ezechie sancti regis virtus, asperis, affli-
 ctisq; rebus, magna cum Reipublica salu-
 te, summa Dei gloria experta fuit. Ei ter- *4. Reg. 18.*
 rorem ingentem incusserat, ab Sennache-
 ris Assyriorum rege bellum indictum, &
 atroces illius contumelie, quibus etiã de-
 us petebatur, prorsus eum perculerant.
 Itaque cum pro auertenda regni & mise-
 ri populi suprema clade Deum supplex ob-
 secrasset, is diuinum ei auxilium ostendit,
 cuius auxiliij ea magnitudo fuit, vt multo-
 rum millium exercitus nocte vna diuini-
 tũs conscideretur, rex fugiens occuberet,
 à filijs suis interemptus, digna impietate
 ac scelere tanto pœna. Deus enim & iusto-
 rum periculi, & improborum atrocitatis
 semper æquus est iudex. Sub id tempus in- *4. Reg. 20.*
 cidit in grauem morbum rex pius, ex eo
 mortem ei propheta prædicit ac denunti-
 at:

4. Reg. 20. at: tristissimum hoc ei fuit. ad Deum igitur se conuertit, eumque multis cum lacrymis est obtestatus, vt reminisceretur, omnem se vitam, in ipsius cultu, religiosè ac constanter exegisse, et omnia ea, quibus diuina eius voluntas inesset iuste, ac summa cum fide esse secutum. Vix ea erat deprecatus, cum deus Esaiæ nec dum digressus mandaret, vt ipsius verbis regi renunciaret, audisse se eius obsecrationem, eumque sanasse, fore vt die tertio templum valens ingressus, gratias ei agat, quin & vitæ annos quindecim, se superaddere dixit. & aduersus Assyrium regem, ipsum atque Ierosolyma urbem sui & Davidis regis gratia defensurum. O salutarem dei opem, & religionis vim præstantem, qua pestis abcessit, quæ nulla remedia depellere poterant, qua sancto viro prorogata in multos annos vita est, & regnum potētissimi atque immanissimi hostis metu liberatum: vnum ad salutem oratur, & omnia cōcessa sunt: ingens consolatio, & cuius in animis

mis' piorū sempiterna memoria esse debet.
 vixit ergo fœlicitate inter arumnas sum-
 ma vir sanctus, sed eius filij Manassæ, vt a-
 lia vita ratio, ita diuersa fuit fortuna.
 Rex quidem ille, sed propter malitiam in-
 fœlix, calamitatem tamen euasit, connex 4. Reg. 12.
 terat. Iam in Iobo ac Tobia, quanta au-
 toritas est, bonorū ac malorum fata, nul-
 la fortuita conuersione ferri, sed ratione
 diuina, æternisq; causis constituta esse?
 Magna est in vtroque religio, summa san-
 ctitas, sed cum perturbationibus, quibus
 eorum oppugnabatur virtus, inter ingen-
 tia mala perpetuum certamen, fidei atq;
 spei cum desperatione acris pugna, sed de-
 fensio salutis eorum admiranda, testimo-
 nio magnifico pietatis, gloriosoq; exēplo,
 vt cum etiam in minimis, priuatisq;, vt
 loquimur, rebus gubernari à Deo hominū
 vitam agnoscamus, ei tamen iustos homi-
 nes omnium seculorum in egestate, in exi-
 lio, inter acerba & extrema omnia curæ
 esse

- esse sentiamus. Quis autem cum denunciante Helia seruata cum filio in publica fame viduam, farina et oleo vi diuina accrescente? Quis eam, quæ are alieno oppressa, vt ipsius liberi in seruitutem à creditore immiti deposcerentur Helesai interuentu, magna olei copia diuinitus scaturiente ditatam, vt & soluendo esset, & ipsa ac filij ex eo viuerent? Quis cum in accenso cæminotres iuuenes, inter leones Daniele, in marina belua Ionã innoxie versatũ, Petrũ exolutũ carcere ac vinculis, innumerosq; alios seruatos recordatur, non vim in eo conseruantis Dei apertã atque clarã persentiat? qui inter temporum, & horrenda orbis mala, iustos tantum ab gladio, fame, bestij nocentibus, ac pestilentia animam liberaturos suam affirmat, viuendo viuunt, dicit Dominus deus, quod & ipsius verbis Malachia vate est testatũ, apud se ceu monumentis consignatam esse memoriam hominum iustorum, & quoniam eadem sua, qua parentis erga obsequentes

4. Reg. 4.

Danie. 3.

Danie. 6.

Ion. 2.

Ezec. 14.

Ezec. 18.

Mala. 3.

tes fi
nibu
& ip
qui
stia
iust
te c
min
diu
me
seq
solu
nu
re,
ce
im
si h
fra
ga
spe
ne
be

tes filio lenitas futura sit, manifestū omnibus fore, quantum intersit inter iustum & impium, eum qui deo seruiat, & qui ipseus mandatum detrectet. Hac omnia qui contemplantur & agnoscunt, ij coelestium rerum admirandum ordinem, & iustitia aeterna plenum vident. Omnes certe causas latitiae iusti, mœroris improbi homines habent: illorum breuem dolorē, gaudium perenne, horum exultationem momentaneam magnitudo perpetua luctus sequetur. Hoc ille inter horrentes Aegypti solitudines viuens agnouit, quum diceret, nullam omnino in ijs tristitiam esse debere, quibus salus in deo est, & spes in regno caelorum. Tristentur, inquit, ac lugeant improbi, iusti verò semper latentur. Nam si hi qui terrena diligunt, super caducis ac fragilibus rebus latantur, quàm abundās gaudium nostrum erit, qui tanta gloriam spei, & aeternitatis habemus expectationem? Verum eius doctorem DEVM habet humanum genus, proposito exempla diuitis.

Luc. 16.

diuitis, qui in honoribus superbus, in licentia intemperans, & in ceteris vitijs ac flagitijs exultante animo fuit: quum & vestiretur splendide, & quotidie voluptatibus indulgeret, opes, familia, triclinia, commessationes, varia vestis, argentum, mancipia, cantus symphonia, ceteraque res falsæ felicitatis, eum in foueam erroris & exitij induxerant. Iacebat ad diuitis vestibulum Lazarus inops omnium, augebat miseriam graui morbo, cum vlcerosus esset, exasperante etiam calamitate eius inedia & diuturna fame, quam ille non delicijs, quibus alter erat immersus, sed micis, quæ de diuitis mensa decidebant, expleri orabat. In hac graui pauperis sorte, diues ad misericordiam commoueri non poterat, canes misero leuamentum præstiterunt, lingentes vlcera, vt mitior eius dolor esset. Sed Deus abrupta mox fidelis pauperis miseria, ad felicitatem eum euocauit ac cæleste regnum. Verum ille beatus, delicijs suis & opibus longius fru-

ens

ens, tandem defunctus, earum simul & beatitudinis suae finem habuit, ad inferos deiectus. Ibi suspiciens Lazarum in beata vita, ac longè alium ab illo priore vidit, & ab eo paulò ante inhumanè contempto, & immaniter deserto, leuatione summi sui inter flammam mali demisse orare est coactus, vt cui abiectas sub mensam panis miculas denegauerat, is digito in aquam intincto, excruciatum igne infernali linguam refrigeraret. Sed tum ei negatum solatium est, ac grauis eum sententia percussit, Recordaretur se recepisse bona sua in vita sua, Lazarum mala, nunc autem hunc solatio frui, ipsum verò cruciari. Eadem fors quoque alterius opulenti fuit, cuius cum ager vberes fructus retulisset, sic secum cogitantis: Quid agam? cum non habeam, quo fruges meas congregem? Hoc agam, horrea mea diruam, & miora construam, eorumque omnes proventus & bona congeram, atque ita anima mea dicam: Anima, habes multa bona in mut-

tos

Luc. 12.

tos annos condita, requiesce, comede, bibe, indulge voluptati. Quem Deus sic interpellavit, O demens, hac nocte reposcetur à te anima tua. Sed in omni hominū memoria, inque communi vita, harum rerum veritas aeterna, atque tanta extat, quam nulla oratio comprehendere possit, nos ex infinitis sacra exempla adduximus, ut ex fine rerum omnium ac causis, spectari fata utrorumque bonorum et improborum possint. Et quisquam tam leua mente est, ut se summis malis induere potius, quam perpetuo foelix, & coniunctissimus Deo, ei que foedere aeterno addictus esse velit? in cuius fide ac tutela i sunt, qui vitam in perfectione agunt religionis.

Decretorum caelestium ab humano sensu longè diuersam rationem esse. CAPVT V.

Quis non ergo miretur maximam generis humani partem in summa insipientia versari, quum nihil omnino loci Dei auctoritati relinquatur.